

Olsztyn, 4 października 2016 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**
FK-VI.431.21.2016

**Szanowny Pan
Krzysztof Piwowarczyk
Burmistrz Węgorzewa
ul. Zamkowa 3
11-600 Węgorzewo**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Węgorzewie, ul. Zamkowa 3, 11-600 Węgorzewo, NIP: 845-10-01-431, REGON: 000524476.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Krzysztof Piwowarczyk – Burmistrz, ponownie wybrany na stanowisko w wyniku wyborów bezpośrednich w dniu 30 listopada 2014 r.;
- Pan Andrzej Lachowicz – Z-ca Burmistrza, powołany na stanowisko z dniem 18 grudnia 2006 r. Zarządzeniem Nr 250/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r.;
- Pan Andrzej Fil – Sekretarz, zatrudniony na podstawie umowy o pracę od 1 stycznia 2009 r., sprawujący bezpośredni nadzór nad pracownikiem realizującym zadanie objęte kontrolą. *[akta kontroli str. 34]*

Odpowiedzialnym za realizację zadania objętego kontrolą jest Pan Edward Tylenda – inspektor w Wydziale Organizacyjnym, zatrudniony na podstawie umowy o pracę od dnia 1 września 1988 r. *[akta kontroli str. 34]*

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Pani Iwona Zajac – inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 3/2015, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - przewodnicząca zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego

imiennego upoważnienie do kontroli nr FK-VI.0030.695.2016 z 2 sierpnia 2016 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego;

- Pan Paweł Gulbinowicz – inspektor wojewódzki; legitymacja służbowa nr 22/2014, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – członek zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienie do kontroli nr FK-VI.0030.696 z 2 sierpnia 2016 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

[akta kontroli str. 30-33]

Kontrolę rozpoczęto 22 sierpnia 2016 r.; zakończono 24 sierpnia 2016 r., co zostało odnotowane w książce kontroli Urzędu Miejskiego w Węgorzewie pod pozycją nr 6/2016.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: Realizacja zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 13 lipca 2015 r., znak: FK-VI.431.14.2015 z kontroli problemowej przeprowadzonej w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
- okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2015 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. 22 sierpnia 2016 r.

[akta kontroli str. 14-29]

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.), art. 18 ust. 1, art. 18¹ ust. 1 i ust. 4, art. 18⁴ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz art. 75 ust. 1 pkt. 1 i art. 76 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o s.d.g.”

[akta kontroli str. 14-29]

Burmistrz upoważnił pracownika realizującego zadanie do udzielania informacji i wyjaśnień oraz udostępniania dokumentacji z zakresu objętego kontrolą, w czasie trwania czynności kontrolnych.

[akta kontroli str. 35]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Bieżąca kontrola była kontrolą sprawdzającą realizację zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 13 lipca 2015 r., znak: FK-VI.431.14.2015 z kontroli problemowej przeprowadzonej w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

W ww. wystąpieniu pokontrolnym zalecono:

1. Dokonywanie potwierdzeń przyjęcia wniosku o udzielenie zezwolenia, zgodnie z wymogami art. 11 ust. 3 i 4 pkt 1 i 2 ustawy o s.d.g.

2. Zobowiązanie pracownika odpowiedzialnego za zadanie objęte kontrolą do wydawania zezwoleń, decyzji w sprawie zmiany udzielonego zezwolenia oraz decyzji w sprawie wygaśnięcia zezwolenia, bez zbędnej zwłoki, tj. po zebraniu kompletu dokumentacji w oparciu o którą sprawa może być rozpatrzona - w terminie wynikającym z art. 35 kpa.
3. Wydawanie decyzji w sprawie wygaśnięcia udzielonego zezwolenia, w sytuacji gdy upłynął termin jego ważności.
4. Zaniechanie pobierania opłaty skarbowej z tytułu wydania decyzji w przedmiocie zmiany udzielonego zezwolenia.
5. Dokładne weryfikowanie wniosków o wygaszenie udzielonego zezwolenia i – w przypadku stwierdzenia dokonania opłaty skarbowej z tytułu wydania decyzji administracyjnej w przedmiotowej sprawie - informowanie stron, iż za powyższą czynność nie jest pobierana opłata skarbową i podlega ona zwrotowi na wniosek strony.
6. Uregulowanie sytuacji formalno-prawnej w stosunku do 9 przedsiębiorców, którzy dokonali opłaty jednej z rat po terminie.
7. Dokonywanie kontroli przedsiębiorców w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
8. Przestrzeganie instrukcji kancelaryjnej dla gmin w zakresie umieszczania na oświadczeniach o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych pieczęci wpływu do Urzędu.

[akta kontroli str. 40-52]

Burmistrz Węgorzewa pismem z 4 sierpnia 2015 r. znak: RGE.7340.107.2015 odpowiadając na zalecenia pokontrolne poinformował, że:

1. Przedsiębiorcom składającym wnioski o udzielenie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są potwierdzenia złożenia wniosku, zgodnie z wymogami zawartymi w art. 11 ust. 3 i 4 pkt 1 i 2 ustawy o s.d.g.
2. Zobowiązano pracownika odpowiedzialnego za wydawanie zezwoleń, decyzji w sprawie zmiany udzielonego zezwolenia oraz decyzji w sprawie wygaśnięcia zezwolenia, bez zbędnej zwłoki, tj. po zebraniu kompletu dokumentacji w oparciu o którą sprawa może być rozpatrzona - w terminie wynikającym z art. 35 kpa.
3. W sytuacji gdy upłynął termin ważności danego zezwolenia, będzie wydawana decyzja w sprawie jego wygaśnięcia.
4. Zaniechano pobierania opłaty skarbowej z tytułu wydania decyzji w przedmiocie zmiany udzielonego zezwolenia.
5. Wnioski o wygaszenie udzielonego zezwolenia są weryfikowane i w przypadku stwierdzenia dokonania opłaty skarbowej z tytułu wydania decyzji administracyjnej w przedmiotowej sprawie, strona będzie informowana, iż za powyższą czynność nie jest pobierana opłata skarbową i podlega ona zwrotowi na wniosek strony.
6. Prowadzone są działania zmierzające do uregulowania formalno-prawnej w stosunku do 9 przedsiębiorców, którzy dokonali opłaty jednej z rat po terminie.
7. kontrola przedsiębiorców w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych będzie prowadzona.
8. Będzie przestrzegana instrukcja kancelaryjna dla gmin w zakresie umieszczania na oświadczeniach o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów

Burmistrz Węgorzewa, uzupełniając odpowiedź na zalecenia pokontrolne, pismem z 21 września 2015 r., znak: Or.1710.320.2015 poinformował Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego o wygaszeniu zezwoleń 9 przedsiębiorcom, którzy dokonali opłaty jednej z rat po terminie.

W celu sprawdzenia realizacji zaleceń pokontrolnych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 lipca 2015 r., znak: FK-VI.431.14.2015 badaniem objęto następujące zagadnienia:

1. Kompletność wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwoleń i wymaganych ustawowo do ich wydania załączników.
2. Uzyskanie pozytywnej opinii komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, tj. uchwałą dot. ustalenia dla terenu gminy liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży; uchwałą określającą zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
3. Prawdliwość wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży:
 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - powyżej 18% zawartości alkoholu,
4. Prawdliwość wydawania zezwoleń jednorazowych (18¹ ust. 1 ustawy) oraz na sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów zawierających więcej niż 4,5% alkoholu na imprezach na otwartym powietrzu (art. 14 ust. 5 ustawy).
5. Prawdliwość cofania zezwoleń.
6. Prawdliwość wydawania decyzji o wygaśnięciu zezwolenia.
7. Prawdliwość pobierania opłat za korzystanie z zezwoleń na napoje alkoholowe (prawdliwość naliczania opłat, terminowość składania pisemnych oświadczeń przez przedsiębiorców o wartości sprzedaży brutto napojów alkoholowych, terminowość wnoszenia opłat).
8. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych:
 - a) liczba kontroli przeprowadzonych w okresie 01.01.15 r. – 22.08.16 r. przez Burmistrza lub na podstawie jego upoważnienia przez Straż Gminną lub Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - b) wyniki kontroli,
 - c) zalecenia pokontrolne.
9. Prowadzenie rejestru zezwoleń.
10. Realizacja zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na wydawaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym: liczba osób realizujących zadanie, inne zadania wykonywane przez pracownika/pracowników, czas przeznaczony na realizację zadania, proporcje zadania zleconego do innych zadań, realizowanych przez pracownika /pracowników.

Ponadto, badaniem kontrolnym miały zostać objęte następujące zagadnienia:

1. Prawdliwość wydawania zezwoleń przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć (art. 18¹ ust. 4 ustawy).
2. Prawdliwość wydawania zezwoleń na wyprzedaż (po wygaśnięciu zezwolenia) posiadanych, zinventaryzowanych zapasów napojów alkoholowych (art. 18⁴ ustawy).
3. Prawdliwość wydania decyzji administracyjnych odmawiających wydania zezwoleń.

Z pisma Burmistrza z 29.07.2016 r., znak: Or.1710.6.2016 wynika, iż w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki określone w pkt 1 – 3 ww. zagadnień.

[akta kontroli str. 14-29]

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

W okresie objętym kontrolą obowiązywały następujące przepisy prawa miejscowego, dotyczące przedmiotu kontroli:

- Uchwała Nr XLV/348/01 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 30 października 2001 roku w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta i gminy Węgorzewo (Dz. Urz. Woj. W-M z 2002 r. Nr 2, poz. 35). Na podstawie ww. uchwały ustalono, iż liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży nie może przekroczyć **70** punktów; w miejscu sprzedaży nie może przekroczyć **40** punktów.
- Uchwała Nr XXVIII/201/04 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 29 września 2004 roku (Dz. Urz. Woj. W-M z 2004 r. Nr 145, poz. 1808) w sprawie szczegółowych zasad usytuowania na terenie Gminy Węgorzewo miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Uchwalono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2015 i 2016 - Uchwała Nr IV/18/2014 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 30 grudnia 2014 r.; Uchwała Nr XVI/131/2015 Rady Miejskiej w Węgorzewie z dnia 30 grudnia 2015 r.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie stopnia realizacji poszczególnych zaleceń pokontrolnych, tj.:

1. Dokonywanie potwierdzeń przyjęcia wniosku o udzielenie zezwolenia, zgodnie z wymogami art. 11 ust. 3 i 4 pkt 1 i 2 ustawy o s.d.g.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2015 r. do 22 sierpnia 2016 r. do Urzędu Miejskiego w Węgorzewie wpłynęło łącznie 95 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, z tego:

- przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 26;
- przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży - 47;
- jednorazowych – 22.

[akta kontroli str. 58-75]

Kontroli poddano wszystkie wnioski.

Ustalono, iż wnioski o udzielenie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży zawierały wymagane elementy i załączniki, wymienione w art. 18 ust. 5 i 6 ustawy.

W powyższym obszarze stwierdzono nieprawidłowość polegającą na przyjęciu do rozpatrzenia 11 wniosków o udzielenie jednorazowego zezwolenia, niespełniających wymogów art. 18 ust. 5 pkt. 6 ustawy, tj. niezawierających adresu punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego) i wydaniu na ich podstawie zezwoleń.

[akta kontroli str. 84-85]

Kontrola wykazała, iż przyczyną ww. nieprawidłowości było niezastosowanie trybu określonego w art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U z 2016, poz. 23 ze zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, i nie wezwanie wnoszącego do usunięcia braków formalnych w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania. Brak wezwania do uzupełnienia wniosku stanowi uchybienie.

Z wyjaśnień pracownika odpowiedzialnego za realizację zadania wynika, iż przedsiębiorcy nie zostali wezwani do uzupełnienia wniosków przez przeoczenie.

[akta kontroli str. 55-57]

Zgodnie z art. 18¹ ust. 1 ustawy, przy wydawaniu zezwoleń jednorazowych na sprzedaż napojów alkoholowych nie stosuje się m.in. przepisu art. 18 ust. 5 pkt 5 ustawy, natomiast pozostałe przepisy przedmiotowego ustępu ustawodawca nakazał stosować w pełnym zakresie. W związku z powyższym przedsiębiorca ubiegający się o wydanie zezwolenia jednorazowego poza wymaganiami określonymi w przepisie art. 18¹ ustawy, musi również we wniosku wskazać informację, o której mowa w art. 18 ust. 5 pkt 6 ustawy, tj. adres punktu składowania napojów alkoholowych (magazyn dystrybucyjny) Brak ww. elementu czyni złożony wniosek niekompletnym.

Skutkiem powyższego jest wszczynanie postępowania administracyjnego w sprawie udzielenia zezwolenia jednorazowego na podstawie wniosków, które nie czyniły zadość wszystkim wymaganiom prawnym. Zgodnie z art. 63 § 2 k.p.a podanie powinno zawierać co najmniej wskazanie osoby, od której pochodzi, jej adres i żądanie oraz czynić zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach szczególnych. W omawianych powyżej przypadkach przepisem szczególnym jest art. 18 ust. 5 pkt 1-6 ustawy (z wyłączeniem pkt 5 w przypadku zezwolenia jednorazowego).

Ponadto stwierdzono, iż przedłożony w trakcie kontroli wzór wniosku o wydanie zezwolenia na jednorazową sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawiera wszystkie wymagane ustawą elementy i jest zgodny z art. 18 ust. 5 pkt 1-4 i 6 ustawy. Ze wzoru tego wynika, że do wniosku należy jednakże dołączyć:

- kopę zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wraz z dowodem opłaty za korzystanie z tego zezwolenia;
- pisemną zgodę organizatora imprezy na sprzedaż napojów alkoholowych;
- pisemną zgodę właściciela lub zarządcy terenu, na którym będzie usytuowany punkt sprzedaży napojów alkoholowych.

[akta kontroli str. 86-87]

Ustawa nie wymaga załączenia ww. dokumentów do wniosku o udzielenie zezwolenia jednorazowego. Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o s.d.g., właściwy organ nie może odmówić przyjęcia pism i wniosków niekompletnych ani żądać jakichkolwiek dokumentów, których konieczność przedstawienia lub złożenia nie wynika wprost z przepisu prawa.

W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 14 lipca 2015 r., tj. do dnia przyjęcia do realizacji zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 13 lipca 2015 r., znak: FK-VI.431.14.2015 z kontroli problemowej Organ nie wydawał przedsiębiorcom potwierdzenia przyjęcia wniosku, stosownie do obowiązku wynikającego z art. 11 ust. 3 ustawy o s.d.g. Konsekwencją realizacji zalecenia w ww. zakresie było opracowanie przez Organ wzoru druku potwierdzenia przyjęcia wniosku zawierającego wszystkie elementy określone w art. 11 ust. 4 ustawy o s.d.g, a następnie każdorazowe wydawanie przedsiębiorcom tego potwierdzenia. *[akta kontroli str. 90]*

W związku z powyższym uznaje się, że zalecenia nr 1 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, dotyczące dokonywania potwierdzeń przyjęcia wniosku o udzielenie zezwolenia, zgodnie z wymogami art. 11 ust. 3 i 4 pkt 1 i 2 ustawy o s.d.g., jest realizowane.

Stwierdzono natomiast nieprawidłowości i uchybienia – opisane szczegółowo powyżej – w zakresie kompletności wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwoleń jednorazowych i wymaganych ustawowo do ich wydania załączników.

2. Zobowiązanie pracownika odpowiedzialnego za zadanie objęte kontrolą do wydawania zezwoleń, decyzji w sprawie zmiany udzielonego zezwolenia oraz decyzji w sprawie wygaśnięcia zezwolenia, bez zbędnej zwłoki, tj. po zebraniu kompletu dokumentacji w oparciu o którą sprawa może być rozpatrzona - w terminie wynikającym z art. 35 kpa.

W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 22 sierpnia 2016 r., na podstawie 144 pisemnych wniosków prowadzono łącznie 276 postępowań administracyjnych, z tego w sprawie:

- wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 55;
- wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży - 95;
- wydania zezwolenia jednorazowego – 26;
- zmiany udzielonego zezwolenia – 11;
- wygaszenia udzielonego zezwolenia – 89. *[akta kontroli str. 8-9, 58-82]*

Ponadto, w okresie objętym kontrolą, Burmistrz z urzędu wszczął 31 postępowań administracyjnych w przedmiocie wygaszenia udzielonych zezwoleń oraz 1 – w sprawie cofnięcia zezwolenia. *[akta kontroli str. 76-82, 91-121]*

Skontrolowane zezwolenia oraz decyzje administracyjne zawierały wszystkie elementy określone w art. 107 k.p.a oraz wydane zostały w obowiązującym terminie, wynikającym z art. 35 k.p.a. Każdorazowo postępowanie było wszczynane bezpośrednio po wpłynięciu do urzędu wniosku bądź wystąpieniu przesłanek zobowiązujących organ do przeprowadzenia postępowania z urzędu (np. upływ terminu ważności zezwolenia, brak jednej raty opłaty za korzystanie z zezwolenia). Decyzje w sprawie (w tym zezwolenia) wydawane były bez zbędnej zwłoki po zebraniu kompletu dokumentacji uprawniającej organ do rozstrzygnięcia sprawy.

W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 2 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, dotyczące zobowiązania pracownika odpowiedzialnego za zadanie objęte

kontrolą do terminowego wydawania zezwoleń oraz decyzji administracyjnych w przedmiocie zmiany i wygaśnięcia zezwolenia, zostało zrealizowane.

Burmistrz Węgorzewa wydał zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w ilości nieprzekraczającej limitu punktów sprzedaży oraz w zgodzie z zasadami dotyczącymi ich lokalizacji.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wykorzystanie limitów punktów sprzedaży wynosiło odpowiednio:

- dla napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 72,85% (limit – 70 punktów; wykorzystanie – 51),
- dla napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 50% (limit – 40 punktów, wykorzystanie – 20).

Na dzień 22 sierpnia 2016 r. wykorzystanie limitów punktów sprzedaży wynosiło odpowiednio:

- dla napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 71,42% (limit – 70 punktów; wykorzystanie – 50),
- dla napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 70% (limit – 40 punktów, wykorzystanie – 28).

[akta kontroli str. 128]

Zezwolenia wydawane były po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Węgorzowie, oddzielnie na każdy rodzaj napojów alkoholowych, zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu zezwalającego właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży, stosownie do art. 18 ust. 1, 3 i 3a ustawy. Zgodnie z art. 18 ust 9 ustawy, wydane zostały one na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - nie krótszy niż 2 lata.

Zezwolenia jednorazowe wydawane były zgodnie z art. 18¹ ust. 2 ustawy, tj. na okres od 1 do 2 dni. Do dnia 31 grudnia 2015 r. zezwolenia jednorazowe wydawane były po uprzednim uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Węgorzowie o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Węgorzowie. Od 1 stycznia 2016 r. nie występowało do GKRPA o wyrażenie ww. opinii, w związku z brakiem takiego obowiązku na mocy art. 3 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015 r. poz. 1045). Na podstawie ww. przepisu zmieniony został art. 18¹ ust. 1 ustawy, który w nowym brzmieniu wyłącza stosowanie - przy wydawaniu zezwoleń jednorazowych - art. 18 ust. 3a ustawy.

W zakresie prawidłowości prowadzenia postępowań administracyjnych stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na zaniechaniu przez Burmistrza Węgorzewa wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia przedsiębiorcy zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu, w związku z wnioskiem Komendy Powiatowej Policji w Węgorzowie.

W dniu 22 marca 2016 r. do Urzędu Miejskiego w Węgorzowie wpłynął wniosek Komendy Powiatowej Policji w Węgorzowie o cofnięcie przedsiębiorcy zezwolenia na

sprzedaż napojów alkoholowych, w związku ze stwierdzeniem naruszenia określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych, tj. spożywania napojów alkoholowych na terenie sklepu. Przedsiębiorca posiadał 2 zezwolenia, tj. na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo oraz powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa).

Burmistrz Węgorzewa wszczął postępowanie administracyjne z urzędu i w dniu 2 czerwca 2016 r. wydał na jego podstawie decyzję w przedmiocie cofnięcia jedynie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo sprzedawanych z naruszeniem prawa. *[akta kontroli str. 91-121]*

Natomiast zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu, w dniu 30 czerwca 2016 r., zostało wygaszone z urzędu w drodze decyzji, w związku z uzyskaniem przez Organ informacji z CEIDG o zaprzestaniu wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej. *[akta kontroli str. 122-127]*

Nie wszczęto postępowania administracyjnego w przedmiocie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu argumentując, że naruszenie warunków sprzedaży napojów alkoholowych nie nastąpiło w zakresie objętym tym zezwoleniem.

Z wyjaśnień pracownika odpowiedzialnego za realizację zadania wynika, iż ww. postępowanie było zgodne ze stanowiskiem reprezentowanym przez dr. hab. Sławomira Dudzika w artykule „Prawne konsekwencje naruszenia ustawowych zasad sprzedaży napojów alkoholowych” (publ. „Samorząd Terytorialny Nr 3 z 2007 r.) oraz NSA w Warszawie w wyroku z 4 października 2006 r., sygn. II GSK 145/06., z którego wynika, że skoro każdy rodzaj zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wymaga przeprowadzenia odrębnego postępowania, to należy przyjąć, że cofnięcie danego zezwolenia wymaga przeprowadzenia odrębnego postępowania, w którym zostaną zbadane przesłanki wymienione w art. 18 ustawy. *[akta kontroli str. 55-57]*

Zgodnie z komentarzem autorstwa Adama Ostapskiego pt. „Przesłanki cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży” (LEX/el. 2014), „(...) *Podkreślić trzeba, że spełnienie którejkolwiek przesłanki z art. 18 ust. 10 u.w.t.p.a. obliguje organ zezwalający do wydania decyzji o cofnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Organ nie ma w takim przypadku wyboru, ustawodawca użył bowiem sformułowania: „zezwolenie [...] organ zezwalający cofa”. W okolicznościach, o których mowa w art. 18 ust. 10 u.w.t.p.a., organ zezwalający cofa wszystkie zezwolenia udzielone danemu podmiotowi na sprzedaż napojów alkoholowych w określonym miejscu (...)*”.

Podobne stanowisko prezentowane jest przez Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie, który w składzie 7 sędziów uchwałą z dnia 30 października 2007 r., sygn. IIIGPS 2/07 (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl>) podkreślił, iż „(...) *nie jest również uzasadnione ograniczenie sankcji cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych tylko do zezwolenia, z którym wiążą się bezpośrednio okoliczności stanowiące przesłankę cofnięcia. Wystarczy tylko zauważyć, że wówczas poza zakresem zastosowania tego środka prawnego pozostawałyby przypadki sprzedaży napojów alkoholowych określonego rodzaju bez odpowiedniego zezwolenia. Przedsiębiorcy posiadającemu jedynie zezwolenie np. na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu nie można by cofnąć tego zezwolenia w razie sprzedaży piwa. Zasadniczym jednak argumentem na rzecz odrzucenia możliwości wiązania cofnięcia określonego zezwolenia wyłącznie z okolicznościami*

dotyczącymi korzystania z tego zezwolenia jest stwierdzenie, że w ramach obecnie obowiązującego modelu reglamentacji sprzedaży napojów alkoholowych wymagania dotyczące sprzedaży określa ustawa ogólnie, w odniesieniu do wszystkich rodzajów napojów alkoholowych, nie zaś indywidualne zezwolenie na sprzedaż w odniesieniu do rodzaju alkoholu objętego tym zezwoleniem. W konsekwencji przepisy art. 18 ust. 10 ustawy o wychowaniu w trzeźwości określają przesłanki cofnięcia zezwolenia w oderwaniu od konkretnego rodzaju alkoholu, czy rodzaju zezwolenia. Cofa się zezwolenie, jeżeli dopuszczono się sprzedaży napojów alkoholowych (a więc jakiegokolwiek napoju alkoholowego) osobom nieletnim (art. 18 ust. 10 pkt 1 a), bądź np. jeżeli sprzedawano jakikolwiek alkohol bez zezwolenia (art. 18 ust. 10 pkt 2 w związku z art. 18 ust. 7 pkt 1). Cofnięcie zezwolenia określonego rodzaju nie jest wyłącznie sankcją za niewłaściwe, niezgodne z prawem korzystanie z tego zezwolenia lecz sankcją za naruszenie ogólnych warunków i zasad sprzedaży napojów alkoholowych, odnoszących się w jednakowym stopniu do wszystkich napojów alkoholowych (...).”

Ww. nieprawidłowość skutkuje naruszeniem art. 18 ust. 10 ustawy.

3. Wydawanie decyzji w sprawie wygaśnięcia udzielonego zezwolenia, w sytuacji gdy upłynął termin jego ważności.

W okresie objętym kontrolą, Burmistrz Węgorzewa wydał 137 decyzji w przedmiocie wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, w tym:

— z urzędu - 44 decyzje, z tego:

- a) na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 1 ustawy, tj. w związku z likwidacją punktu sprzedaży – 13 decyzji. Informacja o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej uzyskana z CEIDG przez pracownika odpowiedzialnego za realizację zadania;
- b) na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 2 ustawy, tj. w związku z upływem terminu ważności zezwolenia – 12 decyzji;
- c) na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy, tj. w związku z nieuiszczeniem jednej z rat opłaty za korzystanie z zezwolenia – 19 decyzji;

— na wniosek – 93 decyzje, na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 1 ustawy, w związku z likwidacją punktu sprzedaży.

[akta kontroli str. 76-82]

Ustalono, iż decyzje w sprawie wygaśnięcia zezwolenia, o których mowa powyżej w pkt a), wydawane były od chwili pouczenia inspektora w Wydziale Organizacyjnym, podczas kontroli problemowej, o obowiązku potwierdzenia – w drodze decyzji administracyjnej - wystąpienia zdarzenia określonego w art. 18 ust. 12 pkt 2 ustawy. Przykładową decyzję w sprawie wygaśnięcia zezwolenia włączono do akt kontroli. *[akta kontroli str. 129]*

W związku z powyższym należy uznać, że zalecenie nr 3 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, dotyczące wydawania decyzji w sprawie wygaśnięcia udzielonego zezwolenia, w sytuacji gdy upłynął termin jego ważności, jest realizowane.

4. Zaniechanie pobierania opłaty skarbowej z tytułu wydania decyzji w przedmiocie zmiany udzielonego zezwolenia.

W wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 13 lipca 2015 r., znak: FK-VI.431.14.2015 z kontroli problemowej stwierdzono nieprawidłowość polegającą na pobraniu opłaty skarbowej z tytułu wydania decyzji zmieniających, na skutek wezwania Organu na podstawie art. 61 § 4 kpa. *[akta kontroli str. 40-52]*

W wyniku weryfikacji dokumentacji przedłożonej do kontroli ustalono, iż w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 22 sierpnia 2016 r. Burmistrz Węgorzewa na podstawie 3 wniosków wydał 11 decyzji w sprawie zmiany udzielonego zezwolenia. Stwierdzono, iż w ww. przypadkach Organ zezwalający nie pobierał opłaty skarbowej z tytułu wydania decyzji administracyjnej, w oparciu o ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, jak to czynił przed wydaniem zaleceń w ww. wystąpieniu pokontrolnym. Przykładową decyzję zmieniającą zezwolenie włączono do akt kontroli. *[akta kontroli str. 58-75, 130]*

W związku z powyższym należy przyjąć, że zalecenie nr 4 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, dotyczące zaniechania pobierania opłaty skarbowej z tytułu wydania decyzji w przedmiocie zmiany udzielonego zezwolenia, jest realizowane.

5. Dokładne weryfikowanie wniosków o wygaszenie udzielonego zezwolenia i – w przypadku stwierdzenia dokonania opłaty skarbowej z tytułu wydania decyzji administracyjnej w przedmiotowej sprawie - informowanie stron, iż za powyższą czynność nie jest pobierana opłata skarbową i podlega ona zwrotowi na wniosek strony.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą 93 postępowań w zakresie wygaszenia zezwolenia, prowadzonych w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2015 r. do 22 sierpnia 2016 r. Nie stwierdzono przedłożenia przez przedsiębiorcę wraz z wnioskiem o likwidację punktu sprzedaży dowodu dokonania opłaty skarbowej z tytułu wydania decyzji administracyjnej w sprawie.

W związku z powyższym należy przyjąć, że zalecenie nr 5 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego ww. zakresie, jest realizowane.

6. Uregulowanie sytuacji formalno-prawnej w stosunku do 9 przedsiębiorców, którzy dokonali opłaty jednej z rat po terminie

Zalecenie pokontrolne dot. 9 przedsiębiorców, którym Burmistrz Węgorzewa nie wygasił łącznie 26 zezwoleń – na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy – w przypadku:

- 1) dokonania opłaty jednej z raty za korzystanie z zezwolenia po upływie ustawowego terminu, tj.: po 31 stycznia / 31 maja / 30 września – dot. 8 przedsiębiorców.
- 2) dokonania opłaty drugiej raty za korzystanie z zezwolenia w wysokości niższej niż wynikająca z wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku 2013 – dot. 1 przedsiębiorcy.

Zgodnie z art. 18 ust 12 pkt 5 ustawy (stan prawny na 31 grudnia 2015 r.), zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wygasa w przypadku niezłożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4, lub niedokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5 w terminach, o których mowa w art. 11¹ ust. 7.

Ustalono, iż 23 zezwolenia zostały wyeliminowane z obrotu prawnego w drodze decyzji administracyjnych wydanych przez Burmistrz Węgorzewa na wniosek przedsiębiorców.

Podstawę prawną wydania przedmiotowych decyzji stanowił art. 162 § 1 pkt 1 i § 3 k.p.a. oraz art. 18 ust. 12 pkt 1 ustawy. *[akta kontroli str. 131-184]*

W przypadku pozostałych trzech zezwoleń wydanych dla 1 punktu stwierdzono, iż w kwietniu 2015 r. upłynął termin ich ważności. W wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 lipca 2015 r., znak: FK-VI.431.14.2015 wskazano, że w przypadku zaistnienia przesłanki z art. 18 ust. 12 pkt 2 ustawy, należy potwierdzić powyższy fakt w drodze decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia. Kontrola wykazała, iż Burmistrz Węgorzewa nie wydał przedmiotowych decyzji. W kwietniu 2015 r. wydano nowe zezwolenia dla tego samego punktu. *[akta kontroli str. 185-190]*

W związku z powyższym oraz z uwagi na fakt, iż decyzje w sprawie wygaśnięcia zezwoleń wydane zostały na wniosek strony z uwzględnieniem prawidłowej podstawy prawnej należy uznać, że zalecenie nr 6 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego zostało zrealizowane.

Pod względem formalnym nie zgłasza się uwag w ww. obszarze. Jednakże podkreślenia wymaga fakt, iż 4 przedsiębiorców w przeciągu miesiąca od złożenia wniosku o likwidację punktu sprzedaży napojów alkoholowych złożyło nowe wnioski o udzielenie zezwolenia dla tego samego punktu. Wydanie 23 decyzji w sprawie wygaśnięcia zezwolenia na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 1 ustawy pozwoliło przedsiębiorcom uniknąć 6 miesięcznej karencji na złożenie nowego wniosku o zezwolenie. Zgodnie bowiem z art. 18 ust. 13 ustawy, przedsiębiorca, którego zezwolenie wygasło z przyczyn określonych w ust. 12 pkt 5, może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji o wygaśnięciu zezwolenia.

Należy zwrócić również uwagę na fakt, iż 2 z 4 przedsiębiorców, o których mowa powyżej, w 2016 r. dokonało jednej z rat opłaty odpowiednio 15 lutego i 27 czerwca 2016 r, tj. w terminie niezgodnym z art. 11¹ ust. 7 ustawy.

7. Dokonywanie kontroli przedsiębiorców w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy, Organ zezwalający lub, na podstawie jego upoważnienia straż gminna lub członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

Do ww. działalności, zgodnie z art. 18³ ustawy, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, że w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2015 r. do 22 sierpnia 2016 r., 2 pracowników Urzędu Miejskiego w Węgorzewie skontrolowało 3 placówki handlowe oraz 3 zakłady gastronomiczne. Stosownie do obowiązku wynikającego z art. 79 ust. 1 ustawy o s.d.g. Organ każdorazowo zawiadamiał przedsiębiorcę o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Kontrole zostały przeprowadzone na podstawie upoważnień wydanych przez Burmistrza Węgorzewa, a ustalenia dokonane w trakcie czynności kontrolnych zawarto w „*Protokole kontroli punktu sprzedaży napojów alkoholowych*”. *[akta kontroli str. 199-208]*

W wyniku przeprowadzonych kontroli - w stosunku do jednego przedsiębiorcy - ustalono naruszenie następujących zasad i warunków prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych:

- 1) przedstawienie fałszywych danych w oświadczeniu o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży za rok 2014;
- 2) zaopatrywanie się w napoje alkoholowe u przedsiębiorców nie posiadających odpowiednie zezwolenie na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych.

[akta kontroli str. 191-192]

W powyższym przypadku stwierdzono, że w trakcie trwania 7 dniowego terminu na zgłoszenie ewentualnych uwag lub wyjaśnień do protokołu, przedsiębiorca poinformował Burmistrza o zaprzestaniu z dniem 9 grudnia 2015 r. prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych. W związku z powyższym Burmistrz Węgorzewa, na podstawie art. 162 § 1 pkt 1 k.p.a oraz art. 18 ust. 12 pkt 1 ustawy, wygasił udzielone zezwolenie.

[akta kontroli str. 194-195]

Użycie przez ustawodawcę określenia „wygasa”, w art. 18 ust. 12 ustawy, wskazuje na istnienie skutku w postaci wygaśnięcia, które następuje z mocy prawa w przypadku wystąpienia którejkolwiek z wymienionych w ww. artykule przesłanek.

Mając powyższe na uwadze Burmistrz Węgorzewa zobowiązany był do dokonania wygaszenia zezwolenia działając w wypełnieniu dyspozycji art. 18 ust. 12 pkt. 1 ustawy, a nie tyle zgodnie z żądaniem strony.

W związku z powyższym uznaje się, że zalecenia nr 7 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, dotyczące przeprowadzenia przez Burmistrza Węgorzewa kontroli przedsiębiorców, pod kątem przestrzegania i stosowania przez nich przepisów ustawy, stosownie do obowiązku wynikającego z art. 18 ust. 8 ustawy, jest realizowane.

8. Przestrzeganie instrukcji kancelaryjnej dla gmin w zakresie umieszczania na oświadczeniach o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych pieczęci wpływu do Urzędu.

W wystąpieniu Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 lipca 2015 r., znak: FK-VI.431.14.2015 wskazano, że w przypadku 92,47% oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku 2013, brak było pieczęci wpływu do Urzędu.

W toku kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą zobowiązanych do złożenia pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w danym roku było łącznie 90 przedsiębiorców, z tego:

- do złożenia oświadczenia za rok 2014 do dnia 31 stycznia 2015 r. – 19 przedsiębiorców;
- do złożenia oświadczenia za rok 2015 do dnia 31 stycznia 2016 r. – 13 przedsiębiorców;
- do złożenia oświadczenia za rok 2014 i 2015 do dnia 31 stycznia odpowiednio 2015 r. i 2016 r. – 58 przedsiębiorców.

Z powyższego obowiązku nie wywiązało się łącznie 6 przedsiębiorców, z tego:

- w 2015 r. – 4 przedsiębiorców, co skutkowało wygaszeniem 11 zezwoleń dla 4 punktów sprzedaży, stosownie do art. 18 ust. 12 pkt. 5 ustawy;
- w 2016 r. – 2 przedsiębiorców, co skutkowało wygaszeniem 4 zezwoleń dla 2 punktów sprzedaży, stosownie do art. 18 ust. 12 pkt. 5 ustawy.

Oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych

w pozostałych punktach sprzedaży zostały złożone terminowo, m.in. wg wzoru opracowanego przez pracownika odpowiedzialnego za realizację zadania.

W okresie od 1 do 31 stycznia 2015 r., tj. przed przyjęciem do realizacji zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 13 lipca 2015 r., znak: FK-VI.431.14.2015 z kontroli problemowej Organ nie umieszczał pieczęci wpływu do Urzędu na oświadczeniach o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku ubiegłym. Kontrola wykazała, iż powyższe postępowanie Organu zmieniło się na skutek realizacji ww. zalecenia. W przypadku oświadczeń za rok 2015 składanych do dnia 31 stycznia 2016 r. stwierdzono, iż każdorazowo umieszczana była pieczęć wpływu, zgodnie z instrukcją kancelaryjną dla gmin. *[akta kontroli str. 194-195]*

W związku z powyższym uznaje się, że zalecenia nr 8 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, dotyczące przestrzegania instrukcji kancelaryjnej dla gmin w zakresie umieszczania na oświadczeniach o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych pieczęci wpływu do Urzędu, jest realizowane.

W wyniku weryfikacji dokumentacji przedłożonej do kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niewygaszeniu 2 zezwoleń przedsiębiorcy - na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy (stan prawny na dzień 31 grudnia 2015 r.) - w przypadku dokonania opłaty pierwszej raty za korzystanie z zezwolenia po upływie ustawowego terminu, tj. po 31 stycznia 2015 r. Przekroczenie terminu sięgało 2 dni. *[akta kontroli str. 63-64, 212]*

Z wyjaśnień pracownika odpowiedzialnego za realizację zadania wynika, iż przyczyną ww. nieprawidłowości było przeoczenie daty dokonania wpłaty przez przedsiębiorcę.

[akta kontroli str. 237]

Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, z dnia 26 kwietnia 2013 r., sygn. akt II SA/Po 1073/12 „(...) Termin uiszczenia opłaty, o której mowa w art. 11¹ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest terminem materialnym. Jak wskazuje ugruntowane stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego, termin zakreślony dla wniesienia określonej opłaty jest terminem zawitym prawa materialnego, który nie podlega przywróceniu (por. wyrok NSA z dnia 31 marca 2009 r. sygn. II GSK 817/08.

W konsekwencji, nieuiszczenie opłaty w zakreślonym terminie skutkować musi sankcją w postaci wygaśnięcia udzielonego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Podkreślić bowiem trzeba, że sankcja z art. 18 ust. 12 pkt 5 powołanej ustawy w postaci wygaśnięcia konkretnego typu zezwoleń jest przewidzianą wprost przez prawo bezwarunkową i bezwzględną konsekwencją niedotrzymania terminów dokonywania opłaty za korzystanie z przyznaných zezwoleń (por. wyrok NSA z dnia 27 października 2009 r. sygn. akt II GSK 81/09). Obowiązek uiszczenia opłaty oraz skorelowana z nim sankcja w postaci wygaśnięcia posiadanego zezwolenia ma bowiem konstrukcję obowiązku wynikającego bezpośrednio z mocy ustawy. Oznacza to, że niezrealizowanie obowiązku dokonania opłaty przez podmiot uprawniony powoduje powstanie po stronie organu administracji obowiązku wydania decyzji o wygaśnięciu posiadanego zezwolenia. (...).”

Ustalono, iż na dzień przeprowadzenia czynności kontrolnych, tj. 22 sierpnia 2016 r. przedmiotowe zezwolenia nie znajdowały się w obiegu prawnym.

Nieprawidłowość w zakresie niewygaszenia zezwoleń przedsiębiorcom stwierdzono

również w nowym stanie prawnym, tj. w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 22 sierpnia 2016 r. - dzień rozpoczęcia kontroli.

Z dniem 1 stycznia 2016 r., na mocy art. 3 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1045), zmieniony został art. 18 ust. 12 pkt 5 lit. a) i b) ustawy, który w nowym brzmieniu stanowił, iż zezwolenie wygasa w przypadku niedopełnienia w terminach obowiązku: złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4 ustawy lub dokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5 ustawy.

Ponadto, na mocy art. 3 pkt 3 lit. b) ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw, do art. 18 ustawy po ust. 12 dodano ust. 12a i 12 b.

Stosownie do art. 18 ust. 12a ustawy, w przypadku, o którym mowa w ust. 12 pkt 5 lit. a, zezwolenie wygasa z upływem 30 dni od dnia upływu terminu dopełnienia obowiązku złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania czynności określonej w ust. 12 pkt 5 lit. a nie złoży oświadczenia wraz z jednoczesnym dokonaniem opłaty dodatkowej w wysokości 30% opłaty określonej w art. 11¹ ust. 2.

W myśl ust. 12b ww. artykułu ustawy, w przypadku, o którym mowa w ust. 12 pkt 5 lit. b, zezwolenie wygasa z upływem 30 dni od dnia upływu terminu dopełnienia obowiązku dokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania czynności określonej w ust. 12 pkt 5 lit. b nie wniesie raty opłaty określonej w art. 11¹ ust. 2 albo 5, powiększonej o 30% tej opłaty.

W wyniku weryfikacji dokumentacji objętej kontrolą ustalono, że:

- a) 3 przedsiębiorców (w tym 1, do którego ma zastosowanie również n.w. pkt) dokonało dodatkowej opłaty w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do złożenia oświadczenia, przy czym opłata dodatkowa została dokonana w wysokości niższej niż określono w art. 18 ust. 12a ustawy;
- b) 3 przedsiębiorców (w tym 1, do którego ma zastosowanie również ww. pkt) dokonało raty opłaty za korzystanie z zezwoleń wraz z dodatkową opłatą w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania tej raty opłaty, przy czym opłata dodatkowa została dokonana w wysokości niższej niż określono w art. 18 ust. 12b ustawy;
- c) 1 przedsiębiorca dokonał dodatkowej opłaty niezgodnie z art. 18 ust. 12a ustawy, tj. po upływie 30 dni od dnia upływu terminu do złożenia oświadczenia oraz w wysokości niższej niż określono w ww. artykule. *[akta kontroli str. 83, 225-236]*

Z wyjaśnień pracownika odpowiedzialnego za realizację zadania objętego kontrolą wynika, iż przyczyną ww. nieprawidłowości było obliczanie opłaty dodatkowej jako 30% raty opłaty za zezwolenie, a nie opłaty należnej za zezwolenie w danym roku.

Jak wskazano w wyjaśnieniu, „(...) Ustawodawca w niejednoznaczny sposób określił zasadę powiększenia tej opłaty. Mówiąc „niewniesienie raty opłaty określonej w art. 11¹ ust. 2 albo 5, powiększonej o 30% tej opłaty” nie określił jednoznacznie czy powiększać o 30% należy od raty (którą przecież jest też opłata), czy od opłaty określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5, rozumianej jako opłata należna za korzystanie z zezwolenia w danym roku (opłata roczna) (...).”

W ww. wyjaśnieniu podkreślono, również iż „(...) w późniejszym okresie (II rata), po

ukazaniu się opracowań wskazujących na konieczność powiększenia opłaty o 30% opłaty należnej za dane zezwolenie w danym roku, przyjęliśmy taką samą zasadę.”

[akta kontroli str. 55-57]

O powyższym fakcie świadczą przedłożone w toku czynności kontrolnych dowody wniesienia przez przedsiębiorców w 2016 r. opłaty II raty po ustawowym terminie, tj. po 31 maja. W przypadkach tych opłata dodatkowa wynosiła 30% należnej (rocznej) opłaty za korzystanie z zezwoleń.

Pozostawienie w obiegu prawnym zezwoleń, które zgodnie z art. 18 ust. 12 pkt 5 lit. a) i b) ustawy, powinny zostać wygaszone, skutkowało tym, iż na dzień rozpoczęcia kontroli, tj. 22 sierpnia 2016 r. Burmistrz Węgorzewa posiadał błędną informację co do ilości punktów, w których mogła być prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych.

Odpowiedzialnymi za powstanie nieprawidłowości i uchybienia opisanych w niniejszym dokumencie są: pracownik odpowiedzialny za realizację zadania objętego kontrolą oraz osoba bezpośrednio go nadzorująca.

Ponadto dokonano następujących ustaleń:

Z wyjaśnień Skarbnika Gminy wynika, że uzyskana w 2015 r. łączna kwota dochodów uzyskanych przez Urząd Miejski w Węgorzewie z tytułu opłat za wydanie zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz za korzystanie z zezwoleń wyniosła 373.003,29 zł.

W 2015 r. na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w Rodzinie na 2015 r. wydatkowano łączną kwotę 376.119,19 zł, z tego:

- 364.396,54 zł na profilaktykę alkoholową;
- 11.722,65 zł na profilaktykę narkotykową.

Z oświadczenia Skarbnika Gminy wynika, iż różnica pomiędzy poniesionymi wydatkami w ww. zakresie a uzyskanymi dochodami z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 3.115,90 zł i została pokryta z budżetu gminy z innych dochodów.

[akta kontroli str. 198]

W Urzędzie Miejskim w Węgorzewie rejestr wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzony jest w formie elektronicznej, łącznie dla: napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz zezwoleń jednorazowych.

Powyższy rejestr pozwala pracownikowi na bieżące monitorowanie przedsiębiorców, będących w posiadaniu zezwoleń i egzekwowanie od nich wywiązywania się z obowiązku terminowego wnoszenia opłat za korzystanie z zezwoleń.

Inspektor w Wydziale Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Węgorzewie podał, iż procentowy stosunek zadania objętego kontrolą do pozostałych zadań realizowanych przez pracownika wynosi: około 25%. Średni czas poświęcony przez pracownika na wykonywanie zadania objętego kontrolą wynosi – w rozliczeniu tygodniowym 10 godz., miesięcznym – 40 godz.

[akta kontroli str. 56-57]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

- 1) Wydawanie zezwoleń jednorazowych – po weryfikacji kompletności i poprawności wniosku o wydanie zezwolenia, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów określonych w art. 18 ust. 5 pkt 6 ustawy, a w przypadku stwierdzenia braków formalnych - wzywianie wnioskodawców do ich usunięcia.
- 2) Usunięcie ze wzoru wniosku o udzielenie zezwolenia jednorazowego, dostępnego w Urzędzie Miejskim w Węgorzewie, wymogu dołączania do wniosku dokumentów, których konieczność przedstawienia lub złożenia nie wynika wprost z przepisu prawa.
- 3) W przypadku zaistnienia przesłanek określonych w art. 18 ust. 10 ustawy, wszczynanie postępowania w przedmiocie cofnięcia wszystkich zezwoleń udzielonych danemu przedsiębiorcy na sprzedaż napojów alkoholowych w określonym punkcie.
- 4) Uregulowanie sytuacji formalno-prawnej w stosunku do 6 przedsiębiorców, którzy dokonali dodatkowej opłaty i/lub powiększonej raty opłaty w wysokości innej niż określono odpowiednio w art. 18 ust. 12a i/lub 12b ustawy.

Jednocześnie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych w stosunku do przedsiębiorcy, który dokonał I raty opłaty za korzystanie z 2 zezwoleń po ustawowym terminie, tj. po 31 stycznia 2015 r., w związku z faktem, iż w dniu 31 sierpnia 2015 r. przedmiotowe zezwolenia zostały wygaszone.

Proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki

